

Recenzja pracy doktorskiej mgr Rafała Słoniaka

„Wpływ wybranych sportów siłowych na stan funkcjonalny kończyn dolnych”

wykonana na podstawie pisma od profesora Marcina Waligóry Przewodniczącego Rady Dyscyplin Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego-Collegium Medicum.

Dysertacja doktorska przedstawiona do recenzji została wykonana pod kierownictwem promotora dr hab. n. med. Agnieszki Mazur-Białej, Prof. UJ oraz promotora pomocniczego dr n. med. Małgorzaty Kulesa-Mrowieckiej. Praca została zrealizowana w Zakładzie Biomechaniki i Kinezylogii, którego kierownikiem jest Prof. dr hab. Jan Bilski.

Coraz większa popularność aktywności fizycznej, w tym różnego rodzaju sportów siłowych, budzi zainteresowanie zarówno osób chcących uprawiać te sporty, jak i też środowisk medycznych, ze względu na występujące nowe rodzaje kontuzji.

Coraz częściej u ludzi zdrowych może występować niestabilność funkcjonalna, która wymusza powstawanie różnych kompensacji, negatywnie oddziałujących na funkcje ruchowe. W sportach siłowych wystąpienie kontuzji jest często uwarunkowane niską jakością realizacji zadań i ćwiczeń.

Przedstawiona do recenzji praca ma na celu ocenę wpływu wzorców ruchowych symetrycznych i asymetrycznych na funkcję kończyn dolnych, w poszczególnych płaszczyznach, w wybranych sportach siłowych. Autor chciał dzięki badaniom pogłębić wiedzę na temat mechanizmu powstawania urazów kończyn dolnych u osób uprawiających sporty siłowe.

Badania były przeprowadzone w ośrodku rehabilitacji w Rzeszowie na przełomie lat 2019-20. Badane były trzy grupy mężczyzn o różnym stopniu zaangażowania w aktywność fizyczną.

Praca dostarczona w formie 133 stronicowego wydruku składa się z typowych rozdziałów: Streszczenie - w języku polskim i angielskim (w spisie treści znajduje się tylko informacja o streszczeniu w języku polskim), Wstęp, Cel pracy i problemy badawcze, Materiał i metody zbierania danych i analizy, Wyniki, Dyskusja, Wnioski. Na końcu pracy znajduje się spis cytowanego piśmiennictwa, Spis rycin, Spis tabel i Aneks. W Aneksie załączono kilka załączników - załącznik opisujący szczegółową kwalifikację do badań z diagramem postępowania, załącznik stanowiący treść ankiety oceny stopnia obciążenia kończyn dolnych, formularz badania przedmiotowego funkcji stawów kończyn dolnych, kopia uchwały Komisji Biomedycznej

wyrażającej zgodę na prowadzenie badań oraz tabela podająca liczbę badań w kategoriach wagowych podczas siłowania na rękę i przeciągania liny (uwaga krytyczna dotycząca zastosowania słowa ilość zamiast liczba). W załączniku szóstym znajdują się tabele wraz z rysunkiem pokazujące modele teoretyczne funkcjonowania stawów w płaszczyźnie czołowej podczas siłowania na rękę, przeciągania liny, podnoszenia ciała w górę w podporze przodem oraz opuszczenia ciała w dół w podporze przodem.

Najbardziej dopracowanym rozdziałem wydaje się Dyskusja charakteryzująca się bogatym opisem i odniesieniami do literatury. Rozdział ten stanowi odzwierciedlenie poziomu umiejętności badacza. Jest najbardziej precyzyjnie opracowanym działem doktoratu. Posiada najmniejszą liczbę błędów stylistycznych. Brakuje jednak podsumowania, w którym autor zaznaczyłby przydatność zrealizowanych badań oraz ich mocne i słabe strony. Brakuje też opisu możliwości wykorzystania wyników w przyszłości.

Literatura generalnie dobrana poprawnie - 147 pozycji.

Pomimo stosunkowo dużej skrupulatności autor nie ustrzegł się kilku błędów edytorskich, które należy poprawić przed drukiem. Pojedyncze błędy interpunkcyjne, literowe oraz stylistyczne zaznaczono na wydruku.

Zastosowane narzędzia statystyczne zostały dobrane poprawnie, przyczyniają się do poprawnego wnioskowania.

Z obowiązku recenzenta kilka błędów przedstawię poniżej.

Streszczenia w języku polskim jak i w języku angielskim - brak krótkiego opisu metodyki badań. Brak liczebników porządkowych. Zastosowanie, głównie w tabelach, takich pojęć jak: wzrost i waga oraz staż bez podania jednostek miary. Bardziej precyzyjnym tytułem podrozdziału byłoby: Badanie ustawienia miednicy. Strona 38. - opis objawu wyprzedzania stawu krzyżowo-biodrowego budzi pewne wątpliwości. Oczywiście metodyka jest oparta o pozycję literatury, która niestety dotyczy tylko i wyłącznie jednego sposobu badania opisanego przez Arkuszewskiego. W rozdziale Wyniki doktorant prezentuje dane w formie tabeli oraz wykresów – uważam, że jest to nadmierna skrupulatność - wystarczyłoby na przykład zaprezentowanie ich w postaci wykresów w treści pracy, a tabele można by było umieścić w Aneksie.

Powyżej wyszczególnione błędy nie umniejszają wartości merytorycznej pracy. Wymagają jednak poprawy w procesie przygotowania do publikacji.

Podsumowując należy podkreślić, że przedstawiona do recenzji praca doktorska jest na wysokim poziomie, a tematyka pracy jest bardzo aktualna. Bardzo dobrze byłoby, gdyby badacz pogłębiał badania w tym kierunku.

Uważam, że przedstawiona do recenzji praca doktorska spełnia formalne wymagania stawiane pracy doktorskiej, określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tj.Dz.U. z 2022r. poz. 574 ze zm.).

Mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu UJ-CM wniosek o dopuszczenie mgr Rafała Słoniaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Joel Dank

Katowice, 17.03.2024.